

N

Nabcârrega, V. *Nuncaga* s. v. *Nonasp Nabies*,
V. *Nabina* s. v. *Nabilles*

NABINA i derivats

Del ll. NAPĪNA 'camp de naps', alguns pocs descendents han quedat en català, junt amb molts més d'occitans, veg. *DECat.* v, 878n. 1, i *TopHesp.* II, 176-7. *La Nabina*, pda. muntanyenca de l'extrem NO. de l'Urgellet, te. Aós, que em descriviren: «una mica de mal terreny: no s'hi cull res» (xxxvii, 161.20). Amb funció adjectiva: «a Font *Nabina*» a. 1518, com afr. de Biscarbó o Rubió (*Spill* de Castellbò, f 20v^o).

També occità: diversos indrets aranesos *Nabies* 15 (enqs. de 1934). Pla de *Nabio*, te. d'Antràs (Arieja, distr. St. Girons); Cabane de *Nabio*ste. Beudean, H.Pyr., distr. Bagnères; *Les Nabines* lieu dit, a l'Aude te. Rennes-les-Bains (*Las Nabinas* ant. Sabarthès, *Di. Top.*)

I el derivat *Nabiès*, aranès, prat als afores del poble de Bausén (1934, LL i 92).

Nabinos pda. muntanyenca de l'alta vall del Flamicell, te. Torre de Cabdella, prop de la serra que separa de la V. de Boí (*E. T. C.* I, 148.13), masculí en 25 -o pre-catalana (*ETC* I, 122).

DERIVATS COL·LECTIUS

1) NABINERS, llogaret agre. al te. d'Arfa, pocs k. SO. de la SdUrg. *Pron. labinēs* a la SdUrg., Casac. 30 1920; crec haver oït així o *nab-* en les enq. de 1935. a Cerc etc. (VIII, 673ss.). Ja M-Lübke (*BDC* XI, 18) va explicar-ho com derivat de NAPĪNA.

MENCIONS ANT. 839, Acta C. SdUrg.: *Napinerios* amb var. *Nabiners* en el Capbreu vulgar i la còpia S. XII (ed. P.Pujol, n° 33); 1093: Guillem Arnall de 35 *Nabiners* (*Cart. Tavèrnoles* p. 104.6): 1244: P. R. de

Nabiners doc. de la SdUrg. (P.Pujol, *Docs. Vg.* 9.34, p. 19), 1359: *Nabiners* (*CoDoACA* XII, 55).

2) *Napinés*, obaga de~ a la V. d'Àneu, te. Estaron (XXI, 10), amb la -P- conservada segons *ETC* I, 128.

3) A l'alta Garrotxa, en un doc. de Beget: a. 966: *Nabinarios*, cit. junt amb Palau de Montagut (*MarcaH*, 885).

4) En el Conflent, en un doc. d'Eus, el nom d'un vinyet: «vinetum de *Nabineris* (Alart, *InuLC*; ignorat per Ponsich).

Cf. *Labin-*, parònim d'altre origen, s. v. *Sallavinera*.

En oc. derivat en -ARE: *Navinà*, font, te. Soulatge (Sabarthès, *Di. To. Aude*). Pl. *Nabiàs* 5 casos a la V. d'Aran (*PVArGc.* 583b11-15); *Nabiàs* 2 llog. HPyr., distr. Bagnères; *nabià*, apel·latiu en bearnès (Palay).

Deriv. en -ALE. Amb dissimilacions: *Davinal*, pda. de la Vall de Querol, te. de Porta (V. art. s.v.)(dissim. *n-n* > *d-n*). Altres dissim.: *Labinés* (pron. de *Nabiners*), en *Nabilles*, i en *Planabidal* (infra) (en els quals s'ha dissimilat la 2^a -n-). I sospito que *La Devinière*, feta famosa per Rabelais, tingui un origen semblant.

De *Prat Nabinal* vénen les formes dissimilades: Serra de *Prat-Nabiral* a la Serra del Verd, (entre Gósol i La Coma-Pedra) (C.A. Torras, *Pir. Cat.*); a la Borda del Racó (te. de La Coma) ja vaig oir-ho amb dissimilació en -d-: *prad nabidál* (1932); ja ho vaig explicar en el meu art. de 1937 (*VRom.* II, *TopHesp.* II, 177). Mateixa dissimilació: *Planabidal*, a la V. de Boí (*TVBoí* II, 11).

Dos indrets anomenats *Nabiaus* a la V. d'Aran (*PVArGc.* 583b9-10), *Nabiau* mas, te. Bordes-sur-Lés, distr. St. Girons. *Nabinals* vila de 1120 hab. cap de c^o en el dept. Lozère, distr. de Mende, amb bàrbara grafia oficial *Nasbinals*. I dos sinònims, en el dept. Cantal, documentats com *Nabinals* a. 1494, un, i 1330 l'altre (Amé, *Di. To. Cantal*).